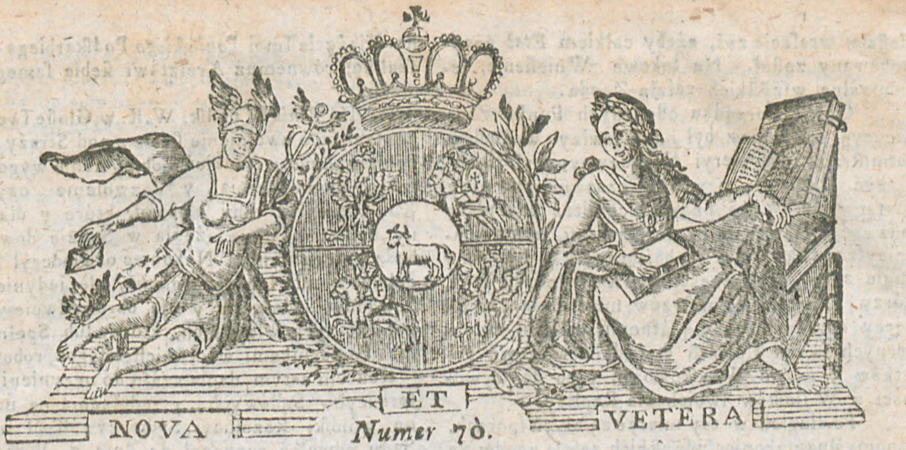

Numer 70.

GAZETA WARSZAWSKA

We SRZODĘ DNIA 2. WRZESNIA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 2. Września.

SESSYA SEYMOWA CXLVII.

Dnia 28. Sierpnia.

Po przybyciu JKMci do Senatu, y Zagaieniu Sessyi przez JP. Marszałka Seymowego, czytał JP. Sekretarz Seymo: z *Etatu Woyskowego* względem Komputu iedney Brygady Kawaleryi Narodowey.

Po przeczytaniu takowego Artykułu, liczne natychmiast powstały Głosy; iednych żądaiących, ażeby Kawalerya Narodowa w Koronie, na ośm Brygad, drugich ażeby na dwanaście Brygad podzieloną została.

Po różnych w tey mierze z iedney y z drugiey strony wynurzonych zdaniach, dowodzących większy użytek, z mnieyszego lub liczniey-szego podziału; nakoniec iednomyślnością zadecydowanym zostało, że Kawalerya Narodowa w Koronie na Ośm Brygad podzieloną zostanie.

Sztab Wyższy w iedney Brygadzie zadecydowany został, iż się składać będzie: z iednego Brygadyera z Gażą 10,000. *Złł: Pol:* z iednego Vice-Brygadyera z Gażą 8,000. *Złł: Pol:* y z trzech Maiorów z Gażą dla każdego po *Złł: Pol:* 6,500.

Zadecydowanym równie został Sztab Srzedni y Mnieyszy w iedney Brygadzie, z oznaczeniem Gaży, dla każdey *respective* Szarży w tymże Sztabie umieszczoney.

Ponieważ między ubiegaiącemi się do Służby Woyskowey na Officerów, iest wielu takich, ktorzy iuż byli w Regimentach Officerami, a z Reymentów wychodząc, y Szarże swoie poprzedawali, y przy Abszeytach Wyższe Rangi pobrali; zaczym podany został y przeczytany do Deliberacyi Proiekt, ażeby każdy z takowych Officerow, ieśliby nazad do służby Woyskowey przychodził, nie w inney Randze był umieszczony, iak tylko w takiey, w iakiey w czasie służby zostawał, y do takowegoż Officerstwa napowrót wkupił się.

Z powodu tak długiey straty czasu Seymowego nad Decyzyą *Etatu*, a licznym y ważnym ieszcze innym Decyzyom potrzebnego, uczynione od wielu zostało Wniesienie, ażeby te tylko Punkta z *Etatu* do Decyzyi *Stanow* przychodziły, na które *Deputacya* do roztrząsania *Etatu*, z *Kommissyą Woyskową* zgodzić się niemogła, y po zadecydowanie do *Seymuiących Stanow*

odeſſała; wreſzcie zaś, ażeby całkiem *Etat* zaaprobowany został. Na takowe Wnieſienie, iednomyślna wſzyſtkich zaſzła Zgoda.

Gdy z porządku odeſłanych Punktów po Decyzyą do *Stanow* był naypierwſzy względem Rotmiſtrzów Kawaleryi Narodowey, czyli ci maią być płatnemi, y przez czas nieiaki przy Chorągwiach ſwoich ſiedzieć; czyliteż bez płacy zoſtawać z takowemi Prerogatywami, iakowe dawnieyſze Prawa im zabeśpieczyły? Liczne y długie z tey okoliczności powſtały ſpory. Y ci, którzy Płatnych Rotmiſtrzów mieć żądali, y ci, którzy doradzali, aby płatnemi niebyli, w obſzernych ſwych Mowach dowodzili wielkość pożytków y co do Woyſkowości, y co do Cywilności z Wnioſków ſwoich dla Rzpltey.

Po długich w tey mierze zaſzłych ſporach, iednomyślna nakoniec wſzyſtkich zaſzła zgoda: że Rotmiſtrze Kawaleryi Narodowey, maią być bez Gaży, z mocą Fortragowania Officerów w Chorągwiach ſwoich podług Praw w tey mierze zaſzłych, Kreowania Namieſtnika y Towarzyſzów, utrzymywania Goſpodarſtwa w Chorągwi gdy przy niey ſiedzieć będą, y nad tąż Chorągwią w czaſie bytności ſwoiey przy niey mienia Kommendy, z obowiązkiem odpowiedzi przed *Kommiſſyą Woyſkową* za wſzelkie przewinienia w Woyſkowości, w tym czaſie, gdy przy Chorągwi ſiedzieć będą. Nieprzytomnym zaś Rotmiſtrzom Raporta od Chorągwi przez Porucznika co Mieſiąc przeſyłane być maią. Dziſieyſzym zaś Rotmiſtrzom za uczynioną przyſługę Kraiowi w Zaciągach Kawaleryi Narodowey, wdzięczność od *Stanow Seymuiących* ieſt zapiſana.

Seſſyą Seymową Solwowano na Poniedziałek naſtępuiący na godzinę 10. to ieſt na d. 31. Sierpnia.

Z Warſzawy d. 2. Września. Rozpoczęte *Sądy Seymowe*, zostaią w ſwoiey kontynuacyi. Po ogłoſzeniu od tegoż *Sądu* przepiſaney podług Prawa *Ordynacyi* (którą niżey położemy) Xiąże Jmć *Poniński* Podſkarbi W. Kor: za poprzedzonym przypozwaniem ſiebie, na dniu 29. Sierpnia przed tymże *Sądem* do zapiſania *Kompatycyi* był ſtawiony. Przez Rezolucyą Sądową przydani zoſtali JJ. PP. Patronowie do ſtawania od ſtrony Pozwaney.

JP. *Turſki* Szambelan JKMci, iako *Delator*, w zabranym Głoſie obſzerne czynił przełożenie tych Powodów, które go pociągnęły do przyięcia Delacyi, a przez to czynienia Kraiowi poſługi; zrzekał ſię wſzelkich Prawami zaręczonych dla Delatorów zyſków, a o ściśleyſzy Areſzt na Xiążęcia Jmci *Ponińſkiego* Podſkarbiego dopraſzał ſię; równemuż Areſztowi ſiebie ſamego poddaiąc.

Xże Jść *Ponińſki* Podſk: W. K. w Głoſie ſwoim dopraſzał ſię o uwolnienie ſiebie z pod Straży za złożeniem *Kaucyi*, tudzież o obmyślenie wygodnieyſzego pomieſzkania, y dozwolenie czynienia Konferencyi z temi oſobami, które y dla obrony ſiebie, y dla złożenia w Sądzie dowodów, będą potrzebnemi. Nakoniec oświadczył ſię, nie celem zemſty lub oczernienia, ale iedynie y dla dowodów Sądowych, y dla obrony ſwoiey, przypozwać tych wſzyſtkich, którzy lub Spolnikami, lub Pomocnikami wſzyſtkich onegoż robot byli.

Końcem zatym dania czaſu do uczynienia Konferencyów Sądowych, y ogłoſzenia na uczynione wnioſki Rezolucyi Sądowey, Król Jmć też Sądy odwołać rozkazał do dnia 5. Września.

ORDYNACYA SĄDOW SEYMOWYCH

Czyniąc zadoſyć Prawu, do ułożenia y ogłoſzenia *Ordynacyi* godzin Sądowych y poſtępowania w Proceſſie, co ſię tycze Sprawy Wiell: Xcia Adama *Łodzia Ponińſkiego* Podſkarbiego W. Koron: przyſtąpiliśmy ſpoſobem naſtępuiącym:

1mo. Pozew w tey Sprawie, na Stęplowanym, iak zwyczay, Papierze, z Pieczęciami Kancellaryi Koronney y Wielk: Xięſtwa *Litewſkiego* ma być wynieſiony, przez Woźnego Generała, przy obecności dwóch Szlachty oſiadłych, y oblicznie w ręce Pozwanego dany, a potym w Xięgach Grodu *Warſzawſkiego* zeznany, od którego zeznania we trzy dni, Strony, podług zapadłego Prawa, co do Sprawy Wiell: Adama Xcia *Ponińſkiego* Podſkarbiego W. Kor: to ieſt: *Delator* z Urodzonemi Jnſtygatorami Narodowemi, y Wiell: Adam Xiąże *Poniński* Podſkarbi W. Kor: Pozwany, do rozprawy Sądowey ſtawią ſię.

2do. Za przywołaniem Sprawy, z Regeſtru umyślnie na to ſporządzonego, z Wpiſu, który Urodzony Piſarz Ziemſki y Grodzki *Warſzawſki*, równie iak y cały Dekret *Polſkim* Ięzykiem piſać będzie powinien, po uſtanowioney Kompatycyi, ieżeli przyidzie do uprzątnienia *Akceſſorow*, te ſłownie wnoſić będzie wolno.

3tio Kiedy wypadnie potrzeba *Jnkwizycyi*, wtedy do wyſłuchania oney, dwanaście Oſob z pośrzód ſiebie wybierzemy, ſpoſobem Prawa na teraźnieyſzym Seymie względem Elekcyi *Sędziow Seymowych* uſtanowionego, trzech *ex Senatu & Miniſterio* razem wziętych, dziewięciu *ex Ordine Equeſtri*, y tak obranych mianować będziemy; A gdyby przeciwko wybranemu, albo wybranym, iakowa Kweſtya od Strony zachodziła, tedy za uznaniem tey Kweſtyi *pro legali*, innego

na to mieyſce, żadney excepcyi niepodległego, za głośnym *pluralitate* wyborem wyznaczemy, którzy w Komplecie Sześciu nayrnniey, *Jnkwizycyą* wyſłuchaią, każdy Arkuſz oſobny, wſzyſcy aż do oſtatniego podpiſząArkuſza, a *Jnkwizycyą* z iedney Strony, ieden Sędzia, a z drugiey drugi, włąſnemi rękami piſać będą.

4to. Produkta, Konkluzye, Repliki, y Summaryuſze Dokumentów, wſzyſtko drukowane być ma.

5to. Patronowie w Naywyżſzych Kraiowych Subſelliach Stalli maiący, którzy z iedney lub drugiey Strony użyci będą, w Mowach ſwoich, tak dla Sądu, iako y dla Stron, używać maią Tytułów przyzwoitych, y do Powagi Sądu ſtoſownych.

6to. Sąd ten będzie odbywał Seſſye Sądowe, w *Jzbie Senatorſkiey Zamku* J.K.Mci, w dni ſzczegulniey Srzodowy y Sobotni, od godziny dzieſiątey ranney, a w Poniedziałek w tenczas, kiedy *Seſsya Seymowa* zakończoną zoſtanie. Gdyby iednak która Strona dla potrzeby przygotowania ſię żądała czaſu, tedy iey za uznaniem ſłuſzności pozwolone będzie, a do przyſzłego Dekretu, co w którym dniu uznano zoſtanie, to pod ſwoim dniem w *Sentencyonarz*, który ieden z Grona Sędziów Seymowych *secretis votis* wybrany trzymać będzie, zapiſano, y Podpiſami Pierwſzego z Senatu, Marſzałka w Sądach Seymowych zaſiadaiącego, y pierwſzego Deputata *ex Ordine Equeſtri*, natychmiaſt po Rezolucyi podpiſano być ma.

7mo Aby Komplet do Sądzenia w liczbie nayrnniey Dwudzieſtu Czterech Oſob zawarty był zapewniony, liczba Sędziów dwudzieſtu ośmiu w ciągu toczącey ſię ſprawy znaydować ſię w Mieście *Warſzawie* powinna. Znayduiący ſię Sędziowie nad liczbę dwudzieſtu ośmiu Oſob wyż wyrażoną, chcąc z potrzeby z mieyſca Sądu oddalać ſię, winni poddług Prawa zezwolenia Sądu dopraſzać ſię. W czym awizacye do Marſzałka w Sądach Seymowych zaſiadaiącego podawane, porządkiem Dat do Rezolucyi Sądu wprowadzane być powinny.

8vo. Propozycye do Wotowania każdemu Sędziemu formować wolno, które ieżeli iednomyślnie przyięte niebędą, dwukrotnemi głośno, a ſekretnemi trzeci raz koniecznie Wotami decydowane zoſtaną. Referendarz po ogłoſzeniu *Pluralitatis Votorum* Regeſtr Wotów głośnych trzymaiącemu Pioro, *ad Acta* oddawać powinien.

9no. Ponieważ Rota Przyſięgi *Sędziow Seymowych* nie zawiera w ſobie ſekretu Izby, przeto wybrani na *Jnkwizytorow*, na ſekret Izby oſobno Przyſięgę wykonać obowiązani zoſtaną; A ieżeliby który z *Sędziow Seymowych* chciał być przytomnym wyprowadzaiącey ſię *Jnkwizycyi*, podobnąż na ſekret Przyſięgę wykonać będzie winien, inaczey przytomnym *Jnkwizycyi* bydź niemoże.

10mo. Sędzia Seymowy, który *Primus in Ordine* w nieprzytomności Nayiaśniey: Pana Prezydować będzie, mieyſce w Sądzie naypierwſze zaſiadać, Seſſye za porozumieniem ſię z Kollegami ſolwować, z Uſtępu dzwonkiem przywoływać, y *paritatem Votorum* rezolwować ma. Dawanie Głoſów, y wſzelki *Sądow Seymowych* porządek, nawet pod nieprzytomność Nayiaśnieyſzego Pana, przy dawnych, a dotąd nieodmiennych Prawach y zwyczaiach zoſtanie.

11mo. *Arbitrom*, których Szlachetność zaręcza Nam powinne dla Sądu uſzanowanie, wolność zupełną bywania na Seſſyach aż do Uſtępu zoſtawuiemy.

Z Paryża d. 10. *Sierp:* Na Seſſyi *Narodowego Zgromadzenia* d. 6. uchwalono: że dla przywrocenia Trybunałom, tudzież Zwierzchności wykonywaiącey ſwey czynności, *Woyſka Krolewſkie* na *Rekwizycyą Magiſtratow maią być zażyte ku Obronie Własności Obywatelow, przeciwko Napaściom Rabuſiow y Włocęgow.*

W przeciągu Sesſyi dnia 7. weśli do *Zgromadzenia Narodowego* Strażnik Pieczęci, Xiążę *de Beauveau* Miniſter Stanu, Hrabia *de Montmorin* Miniſter Zagranicznych Jnteresow, Hrabia *de la Tour du Pin Paulin* Miniſter Woienny, Hrabia *de la Luzerne* Miniſter Morſki, JP. *Necker*, y Arcybiſkup *Wienneńſki Folium Beneficiorum* trzymaiący.

Arcybiſkup *Burdigaleńſki*, iako Strażnik Pieczęci mowić zaczął. Żądał on w Mowie ſwoiey od *Nacyonalnego Zgromadzenia*, między rzeczami innemi, ażeby Powadze wſzę-

dzie ostabioney, czynność była przywrócona, ku Obronie Wolności wszędzie attakowaney y zgwałconey, tudzież beśpieczeństwa Publicznego. Mowa ta wrażenie wielkie uczyniła.

JP. *Necker* w Mowie swoiey, wyraziwszy Stan nikczemny Skarbowych Jnteressow, opisawszy oraz iak nayżywiey Zamieszki w Kraiu panuiące, Jmieniem Króla żądał zezwolenia na zaciągnienie Długu od 30. Millionow *Liwrow* dla opędzenia tym czasem wydatkow dwumiesięcznych, y dla poskromienia niezmierney teraz po całym Państwie liczby Buntownikow y Łotrow. Rzecz ta odesłana została do Kommissyi Skarbowey dla roztrząśnienia.

Na Sessyi Seymowey dnia 8. znowu była taż kwestya o zaciągnienie Długu. Niektóre Osoby niechciały pozwolić na to, póki *Konstytucya* pierwiey nie będzie ułożona. JP. *de la Cote* Deputowany od Szlachty *Burguńskiey* mówił między innemi, iż trzeba deklarować, że wszystkie *Dobra Duchownych* należą do Narodu, y żeby też Dobra kaucyonowały dla zabeśpieczenia Summy Pieniężney zaciągnąć się maiącey. Biskupi szemrali mocno przeciwko temu. Naostatek przecież iednomyślnie prawie zgodzono się na pozwolenie zaciągnienia 30. Millionow Długu; Urządzenie zaś względem tego, na iutrzeyszą Extraordynaryiną Sessyą odłożono.

Na tey Extraordynaryiney Sessyi w Niedzielę dnia 9. *Stan Duchowny* podiął się Jmieniem swoim na zaciągnienie y Zagwarantowanie Długu tego; ale Ofiary tey nie przyięto. Była znowu wzmianka o *Dochodach Duchowieństwa*. Teraz *Zgromadzenie Narodowe* zatrudnia się zabraniem wszelkiey *Dziesięciny Duchowney* na Rok przyszły 1790, y obmyśleniem sposobu dla tych, którzy żyć muszą z owey *Dziesięciny*. Uchwalono na ostatku, że wszystkie Dochody Państwa y Gwarancya Reprezentantow Narodu, stać maią za beśpieczeństwo 30. Millionow Długu zaciągnąć się maiącego. Prowizyi od tey Summy na puł piąta Procentu naznaczono, y Kapitał we dwóch leciech, ieżeli trzeba będzie, Pożyczaiącym ma być powrócony.

Z Strażburga d. 6. *Sierp*: U nas tu także formuią się z wolną Milicye z Mieszczan. Kupcy składaią 16. Kompanii Piechoty, y iednę Jazdy. W *Suntgavii* zamieszkom ieszcze końca niemasz. Wiele Zamkow ogniem spustoszono; a Chłopi zbroyną ręką wydzieraią Panom swoim, co się tylko im podoba. Wielu *Zydow* zrabowano y wygnano. Więcey niż 2,000. tychże *Zydow* ucieczką ratowało się do *Bazylei* &c. Tym czasem staraią się uczynić koniec temu zamieszaniu, y iuż wielu z zbuntowanego Chłopstwa zabito y raniono. Z właściwych Włocęgow, 30. ludzi częścią zabito, częścią złapano.

Numer 70

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 2. WRZESNIA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 2. Września.

SESSYA SEYMOWA CXLVIII. Dnia 31. Sierpnia.

Po przybyciu JKMci do Senatu, y Zagaieniu Sessyi przez JP. Marszałka Konf: Kor: JX. Podkanclerzy Kor: oświadczył, iż Deputacya do Interessow Zagranicznych, dopełniaiąc zlecenia Prześw: Stanów, wygotowała Notę dla podania do Ministerium Peterzburskiego, z żądaniem, ażeby dla rozpoznania Krzywd Obywatelom Polskim przez Woyska Imperatorowey Jeymci Rossyiskiey w Polszcze dawniey Konsystuiące poczynionych, Kommissya z stron obu wyznaczona była; a po rozpoznaniu krzywd poczynionych, aby te nadgrodzone zostały.

Czytał JP. Sekretarz Seymo: takową Notę w Proiekcie wygotowaną; na którey podanie, iednomyślna wszystkich zaszła zgoda.

Czytał potym JP Sekretarz Seymo: kontynuacyą z Etatu Woyskowego, co do Kawaleryi Narodowey. Przeczytane Artykuły, tak co do Chorągwiow teyże Kawaleryi Narodowey, iako też co do Rekwizytów Polnych, oraz formacyi Szwadronu; iednomyślnością przyięte zostały.

Jak zaś przyszło w czytaniu względem Abcugów Towarzyszom; na Furaż dla koni; na Lenung dla Szeregowego; oraz na inne potrzeby; różne w tym były zdania Seymuiących, iakowa Kwota iednemu Towarzyszowi z Gaży iego ma być odciągnięta.

Gdy długo na iedno zgodzić się niemogli, zaczym dano czas do umiarkowania się, y na Partykularney Konferencyi zadecydowania takowey okoliczności.

Sessya Seymowa Solwowaną została na dzień następuiący na godzinę 10.

Dnia 26. zeszłego Miesiąca, wprowadzony iest do tuteyszych Aktów Pozew podany Xiążęciu Jmci Ponińskiemu Podskarbiemu W. Kor: na Sądy Seymowe, w następuiących słowach:

STANISŁAW AUGUST &c: —— Waszmości Wielmożnemu Adamowi Łodzi Xiążęciu Ponińskiemu Podskarbiemu Wielkiemu Koronnemu, z Osoby, Sprawy niżey wyrażoney, y Dobr Waszmości ogułem wszystkich rozkazuiemy, ażebyś przed nami y Sądem Seymowym tu w Warszawie agitować się mianym, od daty y położenia Pozwu ninieyszego, w czasie dni trzech, czyli w ten czas, gdy ta Sprawa z Regestru Sądowego przywołaną będzie, Osobiście Prawnie, y zawito stawił się; a to na Instancyą UUr: Instygatorow Narodowych, z mocy Prawa czyniących, tudzież onym donoszącego Ur: Woyciecha Turskiego Szambelana Naszego Powodów, którzy stosuiąc się do Prawa, Dokumentów, Manifestów, przeciwko Waszmości uczynionych, lub uczynić mianych, pozywaią o to: Iż Waszmość, iako Obywatel Kraiu tego, w równości urodzony y wychowany, znaiąc z przepisu Praw Kraiowych, y ksztaltu Rządu, iaką drogą dostoyności, a ieszcze wysokie z mocą Prawodawczą połączone, w tey Wolney Rzpltey dostępuią się, tak zaś dostąpionych, iak używać należy, gdyś widział, że torem temi Prawami pokazanym

takiey Dostoyności nieosiągniesz, ułatwiaiąc przemocy drogę, z wzgardą Praw Kraiowych, lekce ważąc ich zakazy, a raczey dogodzenie osobistym interesom, nad powagę Praw y Dobro Powszechne Narodu przenosząc, ważyłeś się udać do ustronnych sposobów, a przyiąwszy na siebie obowiązki czynienia usług do tego zamiaru iak nayskutecznieyszych, y te usługi Sąsiedzkim Mocarstwom przeciwko własney Oyczyźnie zapewniwszy, za to zaś nadgrody pieniężne otrzymawszy, a przeciwko opierać się przy Prawach mogącym, Żołnierzem zbroynym, dla wrażenia postrachu w iednych, a dla prześladowania y przymuszenia drugich Współ-Braci zmocniwszy się; nayprzod pod dniem Szesnastym Miesiąca Kwiet: Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Trzeciego, poprzedzaiąc czas Seymowy na dni trzy, Dzieło pewne w *Warszawie* datowane, Rękami niektórych UUr: Posłów y samego Waszmości podpisane, *Konfederacyą Generalną* mianowane, z słów do zamierzonego celu stosownych złożone, do Xiąg Grodu *Warszawskiego* nazaiutrz zaczęcia Seymu podane, sporządzić wystarałeś się, y przez takowe Dzieło, Seym Wolny, na który tak Waszmość, iako y inni Posłowie obrani, y przyzwoitemi *Instrukcyami* opatrzeni zostali, w *Generalną Konfederacyą* obieraiącym niewiadomą, a zatym przeciwko Woli Ich, y mocy od Nich powierzoney wynalezioną zamieniwszy, Dostoyność oraz Marszałka *Generalney Konfederacyi* w Koronie, a co więcey y *Seymu* przysłego, nowym, a nigdy niesłyszanym kształtem, w osobie swey przez też samo Dzieło umieściwszy, a tym sposobem Dostoyność tak Wysoką Marszałka *Generalney Konfederacyi* w Koronie, y razem *Seymowego*, tudzież moc Sądzenia, y odbierania przysiąg od wszelkich Magistratur y Juryzdykcyi, sobie zuchwale przywłaszczywszy, gdy Waszmość za takowym Dziełem przez wielu Wielmo: Senatorów y Ministrów, iako też UUr: Posłow ieszcze nie podpisanym, następnie bowiem, to iest Dnia Dwudziestego Czwartego Kwiet: Ur: *Drewnowski* iako *Konfederacyi* tey Sekretarz, dla uproszenia podpisów *Sancytem* upoważniony został, do osiągnienia Dostoyności zabierałeś się, a Ur: *Reytan* Poseł Woiewodztwa *Nowogrodzkiego*, miłością Oyczyzny zagrzany, a może iż ułożony upadek teyże Oyczyzny przewiduiący, powagą Praw Urzędowi iego służących zabeśpieczony, takowego przywłaszczenia przyzwoicie bronił; Waszmość zamiast powinnego nad tak ważnym Posła na *Konfederacyą* niepiszącego się w Swiątyni Praw zaszłym bronieniem, zastanowienia się, y śrzodków przyzwoitych do załatwienia wolney Kontradykcyi użycia, tego Posła nazaiutrz po Zagaionym Seymie, a dnia tego, w którym Dzieło wyżey namienione do Xiąg Grodu *Warszawskiego* podane zostało, Instygatorowi *Sądow Generalney Konfederacyi* Oboyga Narodów, do tychże tak nazwanych, a tyle razy rzeczonym Dziełem utworzonych *Sądow*, bez poprzedzaiącey nawet Sądowey deklaracyi, zapozwać kazałeś, y tak zapozwanego, nie z Pozwu, lecz z Propozycyi na iednym tymże samym dniu, to iest: Dwudziestym Miesiąca Kwietnia Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Trzeciego, za *Nieprzyiaciela Oyczyzny* uznawszy, iako niby *Wzruszyciela Pokoiu Powszechnego*, y *Buntownika przeciwko Oyczyźnie*, Karom *Kryminalnym*, Dobra zaś iego *Konfiskacyi* podlegać uznałeś, y Karę *Banicyi Wieczney* wskazałeś; innych Posłów odbieranie Laski Starey Marszałkowskiey, do ktorey Waszmość przeciwko Prawom y zwyczaiom natrętnie zabierałeś się tamuiących, użyciem nawet Obcego Żołnierza, tudzież przegrożkami, y innemi sposobami nieprzyzwoitemi, do podpisania Dzieła tylekroć wspomnionego przymuszałeś, tak więc gwałtownie z uciśnieniem Wolności Pospolitey y Posłow nabytą Dostoyność, wybraniem *Konsyliarzow* powiększywszy, na naywiększe złe oney używałeś; Interessom bowiem Zagranicznych Mocarstw, przeciwko Interessom własney Oyczyzny, za Pensye niegodziwie brane służyłeś, *Konstytucye, Sancyta*, za brane Swiętokradzko Pieniądze, y inne nadgrody przedawałeś, też *Konstytucye y Sancyta* poprawiałeś, y poprawiać pozwalałeś y dopuszczałeś, na inne po skończoney iuż takowey *Konfederacyi*, Blankiety z samego Waszmości podpisami do użycia wydałeś, wolność skarżenia takowych niesłychanych w Kraiu bezprawiów znaiąc złość y niegodziwość onych naywyższą, y dla tego ślady do dochodzenia w czasie Karza to przyzwoitych zatrzeć opatrznie usiłuiąc, Obywatelom odiąłeś, owo zgoła Narod rozbiorem Kraiu osłabiwszy, a wewnątrz niespokoynością zaraziwszy, nadgrody iakoby za naylepsze, a w samey rzeczy naygorsze zasługi tak osobiste, iako y w innych wielorakich rodzaiach Dobrom nawet Rzeczypospolitey nieprzepuszczaiąc, dla siebie y innych naznaczyłeś, tak naznaczone odebrałeś, y onym odebrać pomagałeś, a temi y innemi sposobami, iako to czasu Sprawy obszerniey przełożono, y dowiedziono będzie, przeciwko Prawom Rzpltey wykraczaiąc, Kary temiż Prawami przepisane popadłeś, y sam nawet być się onych winnym przez przedsięwziętą y ledwo niewykonaną z Aresztu ucieczkę uznałeś; dla czego Waszmość pozwany

ieſteś do widzenia y przyſłuchania ſię, oraz do komportowania nieodwłocznie pod przyſięgą wſzelkich Liſtów, Biletów, Aſſekuracyi, Rewerſów, y innych iakożkolwiek mianowanych Korreſpondencyi y Piſmów, od kokożkolwiek mianych, do tworzenia y utrzymywania owego Dzieła *Generalney Konfederacyi* ściągaiących ſię, a te y inne dowody zważywſzy, do uznania Waſzmości być podległym wyſtępkom *Status & Perduellionis*, y do wſkazania Kar Prawami za takowe wyſtępki przepiſanych, iako też do poſtanowienia tego wſzyſtkiego, co w proporcyi takowych wyſtępków wedle Praw, y Sprawiedliwości, do powściągnienia innych będzie należało. — Dan w *Warszawie* Dnia Dwudzieſtego Szóſtego Mieſiąca Sierpnia, Roku Tyſiąc Siedmſet Ośmdzieſiąt Dziewiątego.

Z Carogrodu d. 2. Lipca. Złożony z Urzędu ſwego przeſzły *W. Wezyr*, ledwo za rozkazem teraznieyſzego Ceſarza *Tureckiego* tu przybył, zaraz areſztowany był w ſwoim Pałacu. W kilka dni oznaymiono mu urzędownie, że cały Maiątek iego (do 2. Millionów *Dukatow* wynoſzący) ieſt na Skarb Ceſarſki ſkonfiſzkowany. Daley odebrał rozkaz, ażeby udał ſię do Pałacu *Kaimakana*; gdzie ledwo do Bramy wſzedł, alić Gwardya Ceſarſka, maiąc iuż przy ſobie Miſtrza, porwała go, y zaraz kazała mu uciąć głowę, która wyſtawiona była na publiczne widowiſko przez trzy dni, z tym napiſem: *Oto los zachowany dla Zdraycow ſwoiego Monarchy!* Daley ieſzcze, Matka, Zona, y Brat ściętego *W. Wezyra*, ſkazani ſą na Tortury, ażeby wydali cały dalſzy ieſzcze Maiątek ściętego *W. Wezyra*. Oſkarżaią iuż teraz całą tę Familią, iż będąc w łaſkach u przeſzłego Ceſarza *Tureckiego*, zamyślała otruć teraźnieyſzego Ceſarza, iako Naſtępcę Tronu.

Z Wiednia d. 12. Sierp: Naſz Xiąże *de Cobourg*, maiący *Auſtryackiego* Woyſka 15,000. y *Roſſyiſkiego* 6,000. dnia 31. przeſzłego Mieſiąca wydał Batalią Hoſpodarowi Xiążęciu *Mavroieni* Kommenderuiącemu Woyſkiem *Tureckim* od 36. do 40,000. przy *Foxanach*. Mocno porażeni zoſtali *Turcy*; z których 6,000. w Niewolą naſzym doſtało ſię, a między temiż Niewolnikami, znayduie ſię ſam Hoſpodar Xiąże *Mavroieni* z ſwemi *Baſzami* y *Boiarami*. Wielu *Turkow* na Placu legło, wielu też w ucieczce potonęło, zoſtawiwſzy Naſzym ſwóy Obóz y Kaſſę Woyſkową. Tę uſtną tylko Relacyą przywiozł tu Pierwſzy Leytnant *Vernati*, z ſamego Placu Potyczki zaraz do *Wiednia* wyſłany. O Naſzych to tylko od niego wiemy, że między zabitemi liczą ſię: Graf *d'Auerſperg*, Graf *d'Orelly*, y 20. Officerów. Czekamy na obſzernieyſze Opiſanie tego Zwycięſtwa, które nam Poſſeſſyą *Multan* y *Wołoſzczyzny* zabeśpieczyło.

Z Liworno d. 29. Lip: Flota *Hiſzpańſka* pod Kommendą JP. *de Texada* powracaiąc z *Neapolu*, dziś tu zawinęła.

Rozhodzi ſię pogłoſka, że Regencya *Algierſka*, Koronie *Francuſkiey* Woynę ogłoſiła.

Z Paryża d. 11. Sierp: Lud w *Awenionie*, *Francuſką* także Kokardę przypioł. Zołnierze *Papieſcy* tameczni, muſieli broń ſwą złożyć, chociaż *Vice-Legat Papieſki* y Szlachta, mocno ſię ſprzeciwili. Lud pomieniony, koniecznie chce żyć pod Rządem *Francuſkim*, a nie pod *Papieſkim*.

Milicya Miaſta *Lugdunu* z Woyſkiem Królewſkim, wycieła z Rabuſiów y Włocęgów na 100. ludzi, którzy Zamki w *Delfinacie* puſtoſzyli y rabowali. Osmdzieſiąt dwoch ſchwytanych z tychże Złoczyńców, z ſobą przyprowadzili, dla ukarania ich według przewinienia. Naywiękſza tychże Łotrów y Włocęgów część ieſt złożona z ludzi obcych, którzy z Kraiów Króla *Sardyńſkiego* do *Francyi* przyſzli.

Zakonnicy Opactwa *Kluniackiego* w *Burgundyi*, odebrawſzy wiadomość, że więcey niż 400. Łotrów chciało puſtoſzyć ich Opactwo, uczynili Rekwizycyą do Poddanych ſwego Opactwa, żądaiąc pomocy od nich. Obiecali oni wprawdzie pomoc, ale pod kondycyą, gdyby im rozmaite powinności nazawſze darowano. Naſtąpiła Kapitulacya, y Duchowni z Praw ſwoich wiele uſtąpili. Dopiero Poddani z wſzelką bronią udali ſię do Opactwa; zatoczyli ſekretnie dwie harmaty na Dziedziniec, y nieznacznie tam ie rozſtawiwſzy, kartaczami nabili. Rabuſie ſpodziewani, w ſamey rzeczy ziawili ſię. W tym, dano ognia z dwóch harmat do Napaśników, y Poddani owi uderzyli na nich z taką odwagą, że 100. Hultaiow zabili, y 30. złapanych przyprowadzili.

Mieſzkańcy z *Duqueſnoy* w *Flandryi*, uczynili Rekwizycyą do Kommendanta Reymentu *d'Auvergne* o protekcyą przeciwko Rabuſiom. Kommendant przybył tam z Zołnierzami. Jeden z Zołnerzy niechciał ſtrzelać do tych Łotrów; lecz Kommendant, owego niepoſłuſznego Zołnierza zaraz zaſtrzelić kazał; y właſną ſwą ſzpadą zabił Sierżanta, który w ſamego Kommendanta chciał ugodzić. Poczym Dywizyi ſwoiey znowu kazał dawać ognia. Zołnierze uſłuchali, 12. Rabuſiów na placu zabitych legło, a drudzy pouciekali.

Z Frankfurtu d. 11. Sierp: Hrabia *d'Artois* dnia 8. przyiechał do *Moguncyi*, zkąd ſwą Podróż przez *Manheim* do *Turynu* kontynuował. Także y Xiążę *de Condé* z komitywą od 44. Oſob, przyiechał do *Moguncyi*.

Doniesienie z Warszawy dnia 2. Września R. 1789.

Dnia 4. tego Miaſiąca, przy Ogrodzie Rzpltey *Kraſińſkich* zwanym od ſtrony tylney, na różne rzeczy do reſtauracyi domow ſłużące, iako to: Okna, Drzwi, Szafy, Obicia, Firanki &c. o godzinie 2. po południu zacznie ſię Aukcya.